

یکشنبه ۲۵ دی ۱۴۰۱ ■ شماره ۳۶۰۰

کارشناس محیط‌زیست طرح انتقال آب خلیج فارس را واکاوی کردند؛

منتظر کویرهای دریایی باشیم؟

آب‌مساله‌ای که در کشور ما نداریم و همین اشتباه را در رابطه با انرژی تکرار می‌کنیم،به عنوان دومین کشور تولید کننده گاز جهان،در حال حاضر وضعیت به حدی بحرانی است که گاز پایتخت را نمی‌توانیم تامین کنیم و با روش تعطیلی،مساله را حل می‌کنیم؛به دلیل اینکه در این سال‌ها به جای اینکه ما به فکر این باشیم که مصرف انرژی را در کشور بهینه کنیم و به مردم یاد دهیم که چگونه کمتر مصرف کنند،به عنوان نمونه به جای اصلاح مهندسی ساخت و ساز های مسکونی تاکید بیشتر بر ساخت ساختمان های بیشتر در تهران داریم و بعد به آنها برق و…بدیم.»

شیرین‌سازی آب:فرایند تولید گازهای گلخانه‌ای

انتقال آب همراه با شیرین کردن و نمک‌زدایی همراه است که ضمن هزینه زیاد،خطرات محیط زیستی را برای کره زمان به همراه تغییر اقلیم به همراه خواهد آورد، فرایندی که امروز کشورهای حاشیه خلیج فارس بر تغییر اقلیم در خاورمیانه و آلوده شدن هرچه بیشتر خلیج فارس صحنه می‌گذارند و ما به عنوان یکی از کشورهای حاشیه خلیج فارس نه تنها واکنشی به تبدیل آب خاکستری نداریم بلکه با انتقال آب خلیج فارس و نمک زدایی آن توان زیستی خلیج فارس را برهم می‌زنیم.

محمد درویش، کشنگر محیط زیست ضمن انتقاد از انتقال آب خلیج فارس به استان‌های مرکزی از شیرین کردن آب به عنوان یکی از گراترین روش‌های انتقال آب که به تولید گازهای گلخانه‌ای منجر می‌شود، یاد می‌کند و توضیح می‌دهد:«شیرین کردن آب یکی از گراترین شیوه‌های انتقال آب محسوب می‌شود و در طرح‌های انتقال آب روش‌های شیرین سازی در کنار نمک زدایی از همه طرح‌ها گران قیمت‌تر هستند و علاوه بر این فرایند شیرین سازی آب دریافرایندی است که طی آن گازهای گلخانه‌ای زیادی تولید می‌شود بخاطر اینکه نیاز به انرژی دارد و در کشوری همانند کشور ما که منبع اصلی انرژی،نیروگاه های حرارتی هستند که خود آنها مهم‌ترین عامل تولید گاز دی‌اکسیدکربن هستند، فرایند شیرین‌سازی به شدت انرژی بر و می‌تواند خطر تغییر اقلیم یا جهان گرمایی را افزایش بدهد.»

هشدار آبفای استان تهران درباره احتمال یخ‌زدگی کنتور آب

این اطلاعیه می‌افزاید: در صورت مشاهده یخ‌زدگی از حرارت دادن مستقیم و یا ریختن آب جوش روی کنتور و یا لوله‌های آب داخل ساختمان و یا از برافرودن آتش در مجاورت شیرها و لوله‌های آب جدا خودداری شود.

شهروندان می‌توانند در صورت بروز مشکل یخ‌زدگی با سامانه تلفنی ۱۲۲ شرکت آب و فاضلاب استان تهران تماس بگیرند تا گروه‌های امدادی در کم‌ترین زمان ممکن به موضوع رسیدگی کنند.

اقتصادی ۳

اخبار کوتاه

بازار ارز چگونه مدیریت می‌شود؟
خبر جدید رییس کل بانک مرکزی
درباره نرخ سود بانکی

رئیس شورای پول و اعتبار در ادامه با تاکید بر اصلاح نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی برای کنترل تورم گفت: سیاست فعال پولی و بانکی را در این دوره عملیاتی می‌کنیم بر همین اساس، برای مهار تورم نیز کنترل تقاضاها از ناحیه نقدینگی و خلق پول در کنار عوامل تاثیرگذار سمت هزینه در دستور کار جدی بانک مرکزی قرار دارد.

محمدرضا فرزین در نخستین نشست هم‌اندیشی چهارساعته با اقتصاددانان، صاحب‌نظران و کارشناسان اقتصادی، بر انضباط بخشی پولی، تنظیم رابطه دولت با بانک مرکزی، اجرای دقیق سیاست تثبیت نرخ ارز در سامانه نیما و استفاده بهینه از ابزارهای پولی برای مهار تورم و نقدینگی تاکید کرد و افزود: مدیریت انتظارات تورمی و جلب اعتماد مردم در جامعه یکی از شاخص‌های مهم در موفقیت هر برنامه اقتصادی محسوب می‌شود که در این زمینه همکاری و همیاری همه دستگاه‌ها و صاحب‌نظران قطعاً می‌تواند ما را در رسیدن به اهداف پیش‌بینی شده یاری رساند.

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه حفظ ارزش پول ملی کشور و کنترل تورم از جمله رسالت‌های اصلی تمام بانک‌های مرکزی است، تصریح کرد: این بانک در چارچوب سیاست تثبیت، سیاست‌گذاری و اقدام می‌کند و در این راستا، قطعاً اقدام بانک مرکزی در حوزه‌های تخصصی پولی و بانکی احیا و عملیاتی خواهد شد.

اصلاح نظام بانکی و تنظیم برنامه پولی متناسب با شرایط کنونی

وی حمایت از تولید و اشتغال آفرینی را مورد تاکید قرار داد و افزود: تامین مالی سرمایه در گردش مورد نیاز واحدها و بنگاه‌های تولیدی از اولویت‌های مهم بانک مرکزی است؛ البته تامین مالی بلندمدت واحدهای تولیدی و اقتصادی را باید به بازار سرمایه و تخصصی مربوطه محول کرد تا از قالب ابزارهای مالی دیگر نیز در این زمینه استفاده شود.

رئیس کل بانک مرکزی همچنین با تاکید بر اجرای سیاست اصلاح نظام بانک و تنظیم برنامه پولی متناسب با شرایط کنونی، گفت: تخصصی کردن و تفکیک بانک‌ها در قالب بانک‌های توسعه‌ای، تخصصی و تجاری به همراه تدوین مقررات و ضوابط مجزا برای هر گروه از این بانک‌ها، یکی از ضرورت‌های اصلاح نظام بانکی به شمار می‌رود.

فرزین نظارت دقیق بر عملکرد شبکه بانکی، کنترل مقدراری ترانزانه و اضافه برداشت‌ها، تسهیلات دهی هدفمند، کنترل نقدینگی، چگونگی مصرف اعتبارات در شبکه بانکی و برخورد با بانک‌های ناتراز و ناسالم را از ضرورت‌های مهم برشمرد و تصریح کرد: بانک مرکزی در این راستا قطعاً به‌صورت فعالانه و تخصصی ورود خواهد کرد تا علاوه بر دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده، هدایت هدفمند تسهیلات بانکی به سمت تولید و خدمات مولد هم به‌صورت هوشمند، عملیاتی شود.

اجرای سیاست تثبیت نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی ارز در سامانه نیما

رئیس شورای پول و اعتبار در ادامه با تاکید بر اصلاح نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی برای کنترل تورم گفت: نظرات قوی بر حسن اجرای قوانین و بخشنامه‌های مربوطه بانک مرکزی به منظور انسجام‌بخشی در شبکه بانکی و جلوگیری از تخلفتان احتمالی، مهم‌ترین اولویت بانک مرکزی است.

وی در این نشست، اجرای سیاست تثبیت نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی در سامانه نیما برای واردات کالاهای اساسی، مواد اولیه و ماشین‌آلات و تجهیزات تولید را به منظور ثبات بخشی به بازار ارز و کاهش انتظارات تورمی مورد تاکید قرار داد و گفت: این سیاست که ابعاد گوناگون آن مورد بحث و بررسی قرار گرفته است با جدیت تمام در بخش‌های مختلف دنبال خواهد شد.

رفع برخی نواقص بازار متشکل ارزی

فرزین ادامه داد: با رفع برخی نواقص بازار متشکل ارزی، آن را در قالب بازار مبادله ارزی تقویت می‌کنیم. در تلاشیم علاوه بر تامین نیازهای ارزی بخش کالاهای اساسی و مواد اولیه و تجهیزات تولید که از طریق سامانه نیما تامین می‌شود و دیگر نیازهای ارزی مردم را که مشتمل بر ۴۰ ردیف است در بازار مبادله ارزی تامین شود.

رئیس کل بانک مرکزی در پایان ضمن تاکید بر ضرورت تعامل با صاحب‌نظران اقتصادی گفت: از نظرات خبرگران و متخصصان بانکی در تدوین برنامه‌ها و اصلاح نظام بانکی قطعاً استفاده خواهد شد.

اقتصاددانان و صاحب‌نظران اقتصادی حاضر در این جلسه هم‌اندیشی نیز دیدگاه‌های خود در حوزه سیاست‌های پولی و ارزی را مطرح کردند و در زمینه موضوعاتی اعم از استفاده بهینه از سیاست‌های پولی و بانکی، اجرای دقیق نظام تثبیت نرخ ارز برای استقرار ثبات در بازار ارز، اصلاح نظام بانکی، مدیریت انتظارات تورمی، رفع ناترازی بانک‌ها، اعمال حکمرانی پولی، تطبیق نقشه ارزی و تجاری به بحث و تبادل نظر پرداختند.

گفتنی است در این جلسه آقایان فرهاد نیلی، محمدرضا رنجبرقلاچ، عباس معمارنژاد، میسرور رحمانی، سید محمدصادق سنجیانیان، وحید شاققی، شاپور محمدی، سید محمدرضا جلالی نائینی، محمد زمان اراده، محمد پیرحیاجیان، احمد متجهت، عادل پیغمی، محسن یزدان پناه، حسین درودیان و قائم مقام و معاون اقتصادی بانک مرکزی حضور داشتند.

کویرهای دریایی را رصد می‌کنند.»

کویرهای دریایی ظاهراً جایی است که آب دارد ولی هیچ موجود زنده ای و هیچ ماهی،آبزی و حتی مرجان در آنجا وجود ندارد و علت آن این است که دمای آب چنان افزایش پیدا کرده و آلودگی آن زیاد بالا رفته که امکان زیست هیچ موجود زنده ای در آن وجود دارد.

او می‌گوید: «حدود ۵ سال است که دو منطقه از خلیج فارس هم در رصد جهانی قرار گرفته و به عنوان کویر دریایی معرفی می‌شود.این منطقه در منتهی‌الیه جنوب تنگه هرمز و در نزدیک کشورهای جنوبی خلیج فارس،قطر و بحرین است و در این مناطق شاهد به وجود آمدن کویرهای دریایی هستیم و متأسفانه در حال گسترش هستند.»

او ادامه می‌دهد: «این مناطق همان مکان هایی است که تمرکز آب شیرین کن های خلیج فارس،دران قرار دارد. کویرهای دریایی می‌توانند بر درآمد صیادی اثر بگذارد، بخش بزرگی از جامعه ایران که از آبریان خلیج فارس تغذیه می‌کنند نظام تغذیه آنها دگرگون می‌شود و بخش قابل توجهی از مردمی که در استان‌های بوشهر،خوزستان،هرمزگان و سیستان و بلوچستان از محل صیادی اترزاقی می‌کنند، متاثر می‌شوند.وهمین الان هم گزارش های زیادی وجود دارد، که میزان صید و تنوع زیستی کاهش پیدا کرد و این مشکلات دامنگیر کشور شده است.»

او بار دیگر با برشمردن تولید آب خاکستری که حاصل فرایند انتقال آب است، می‌گوید:«ما‌می این مسائل در جایی اتفاق می افتد که ما دست کم ۳۰ میلیارد متر مکعب آب خاکستری در سال تولید می‌کنیم و این آب خاکستری حاصل پساب بخش هایی از کشاورزی،صنعت،شرب وواحد های تجاری است و به دلیل نبود تصفیه‌خانه‌ها به اندازه کافی در سیستم، باز چرخانی قرار نمی‌گیرند و منجر به افت کیفیت منابع آب و خاک کشور می‌شوند.»

این کشنگر با طرح پرسشی ادامه می‌دهد: «چرا به جای ۲۰۰هزار میلیارد هزینه برای طرح های انتقال آب با درصد کمتری بازچرخانی آب را انجام نمی‌دهیم؟ و چرا همانند کشورهای اروپایی که با آب ۱۸ تا مرتبه بازچرخانی می‌کنند ما هم از آب های خاکستری موجود استفاده کنیم. در استان یزدی که رییس جمهور برای گشایش خط دوم انتقال آب رفته است،بوقتی با هواپیمای وارد یزد می‌شوید دریاهای بزرگی می بینید که در دیدگاه اول شگفت زده می شوید که در کویر دریاهای وجود دارد ولی در واقع فاضلاب شهر یزد است،که رها شده و در معرض تخیر قرار می‌گیرد.»

طرح‌های انتقالی آخرین گزینه برای مسیرهای کوتاه

او با اشاره به اج‌رای طرح انتقال به عنوان یکی از گزینه‌های جلوگیری از مهاجرت توضیح می‌دهد:«طرح ه‌ای انتقال آب در زمانی می‌تواند توصیه شود، که هیچ راه دیگری برای جلوگیری از مهاجرت مردم وجود نداشته باشد و آن زمان می‌توان توصیه کرد.»

او به انتقال آب از بندر گواتر به زابل و زاهدان اشاره و می‌گوید:«در بین تمامی طرح های انتقال آب،تنها طرح انتقال آب از بندر گواتر به زاهدان و زابل توجه پذیر است چون مکان‌هایی محسوب می‌شوند که به شدت منابع آب کمی دارند و وابسته به افغانستان هستند و ما به جای اینکه اسندک ایی را که از هیرمند می‌آید، وارد چاه‌ها کنیم و باعث خشکی آب‌ون در این‌جا شویم، خوب است ایی که از هیرمند می‌آید را رها کنیم به هامون و برای مردم زابل و زاهدان طرح انتقال آب اجرا کنیم که سازمان های محیط زیستی وابسته به سازمان ملل منتشر می‌کنند؛از پدیده ای به نام«منطقه مرده» که از آن به عنوان «کویرهای دریایی» یاد می‌شوند.نام می‌برند، آنها هرساله این

ایران، قربانی تغییر اقلیم

درویش،منطقه خاورمیانه را یکی از حساس ترین مناطق تغییر اقلیم معرفی می‌کند و می‌گوید: «کشور ما یکی از قربانیان تغییر اقلیم است ودر منطقه ما حساسیت آن زیاد است.»

او به آب خاکستری در نتیجه فرایند نمک زدایی و شیرین کردن آب دریا اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد:«آب خاکستری،ناشی از فرایند شیرین سازی آب دریا است ،آبی بسیار خطرناک با درصد املاح زیاد است ؛ آب خاکستری که در نتیجه انتقال حاصل می‌شود متأسفانه در خلیج فارس تخلیه و باعث می‌شود توان زیست پذیری خلیج فارس کاهش پیدا کند، همچنین دمای آب افزایش پیدا کند،چون همانطور که گفتم این فرایند،یک فرایند انرژی بر است.»

آلودگی ۴۰برابری خلیج فارس

درویش ادامه می‌دهد:«در حال حاضر میزان آلودگی خلیج فارس دست کم ۴۰ برابر حد استاندارد است و ما شاهد این هستیم که کشورهای جنوبی خلیج فارس سالانه حدود ۱۰۰میلیارد متر مکعب آب را شیرین می‌کنند و به جای اینکه ما بدنبال این باشیم که پروتکل را به اعضا برسانیم و اجازه ندیم اکو سیستم خلیج فارس نابود شود،مخدومان هم آن را تشدید می‌کنیم، بنابراین مساله خطرناکی در درازمدت می‌تواند از این فرایند حاصل شود.»

او با اشاره به مسیر خط انتقال لوله آب از خلیج فارس به فلات مرکزی ایران بیان می‌کند: «مسیری را که برای آب تعیین می‌کنیم از چشم اندازهای طبیعی،مراعت و رویشگاه های درختی ما عبور می‌کند و به پدیده گسست اکو لوژیک در جامعه جانوری منطقه خواهد شد و می‌تواند خسارت های جبران ناپذیر جزئی محیطی به بار بیاورد و اگر تمام این موارد را در کنار منفای که بدست میاریم بگذاریم تا بینیم آیا انتقال آب از خلیج فارس سودمند است یا خیر؟»

او به پدیده گسست اکو لوژیک در جامعه جانوری منطقه خواهد شد و می‌تواند خسارت های جبران ناپذیر جزئی محیطی به بار بیاورد و اگر تمام این موارد را در کنار منفای که بدست میاریم بگذاریم تا بینیم آیا انتقال آب از خلیج فارس سودمند است یا خیر؟»

خاکستری به خلیج فارس اشاره می‌کند:«در حال حاضر گزارش هایی که سازمان های محیط زیستی وابسته به سازمان ملل منتشر می‌کنند؛از پدیده ای به نام«منطقه مرده» که از آن به عنوان «کویرهای دریایی» یاد می‌شوند.نام می‌برند، آنها هرساله این

شاققی: بودجه‌ای نوشتیم که فقط حقوق و دستمزد پرداخت کنیم

پیام خطرناک بودجه برای اقتصاد

بودجه‌ریزی جز اتلاف منابع، عایدی دیگری ندارد. الان ۲۱ سال گذشته و همان مسیر گذشته را ادامه می‌دهیم و در کنار مایالت، نفت و انتشار اوراق، فروش اموال را در دستور کار قرار دادیم.

وی ادامه می‌دهد: عملاً مسیری که در نظام بودجه‌ریزی طی می‌شود، هیچ‌گونه ارتباطی با حل مسایل کشور ندارد و هیچ‌کجای دنیا هم من سراغ ندارم که این همه کارمند رسمی داشته باشیم، ما فقط ارزی داریم، این هستیم که حقوق و دستمزد کارمندان دولت را پرداخت کنیم، ولی نکته این‌جاست که چقدر بهره‌وری در اقتصاد ایران وجود دارد.

حقوق می‌دهیم که بهره‌وری منفی داشته باشیم

این کارشناس اقتصادی با بیان این‌که من سالیان سال در دستگاه‌های اجرایی بوده‌ام و مشاهده کرده‌ام که چه تلاش ما این است که حقوق و دستمزد پرداخت کنیم و چندین سال است که برای پروژه‌های عمرانی نیز تخصیص نداشتیم، یعنی عملاً پولی نداشتیم که برای پروژه‌های عمرانی تخصیص دهیم و عمدتاً تلاش دستگاه‌های اجرایی این است که حقوق و دستمزد کارمندان را پرداخت کنند؛ آن هم کارمندان دستگاه دولتی که وقتی نظام اداری را تحلیل می‌کنیم، رشد بهره‌وری منفی است.

وی تصریح می‌کند: عملاً به نظام اداری پول می‌دهیم که بهره‌وری شفافیت و شایسته‌سالاری ندارد و ناظر بر حل مسایل کشور نیست.

بحران‌های کشور در حال تشدید شدن است

این اقتصاددان یادآور می‌شود: مدام هزینه‌ها در بودجه اضافه شده است؛ هم هزینه‌های دستگاه‌های

است. عملاً این نوع نظام بودجه‌ریزی ناظر بر ارتقای بهره‌وری، شایسته‌سالاری، شفافیت و حل بحران تنظیم نشده است. این درد اقتصاد ایران و کشور ماست که این نظامات بودجه‌ریزی صرفاً برای امرای معاش کارمندان دولت و بانزنشستگان تنظیم می‌شود و همان مسیر روزمرگی است.

شاققی‌شهری عنوان می‌کند: ما یک زمانی مایالت می‌گرفیم که صرف هزینه‌های جاری و حقوق و دستمزد کنیم. بعد هزینه‌های ما فرایند شد و پول کل آمد، بنابراین نفت را هم به آن اضافه کردیم، دوباره پول کم آوردیم، اوراق منتشر کردیم و الان دوباره کم آوردیم و در کنار مایالت، نفت و انتشار اوراق، فروش اموال را در دستور کار قرار دادیم.

وی ادامه می‌دهد: عملاً مسیری که در نظام بودجه‌ریزی طی می‌شود، هیچ‌گونه ارتباطی با حل مسایل کشور ندارد و هیچ‌کجای دنیا هم من سراغ ندارم که این همه کارمند رسمی داشته باشیم، ما فقط ارزی داریم، این هستیم که حقوق و دستمزد کارمندان دولت را پرداخت کنیم، ولی نکته این‌جاست که چقدر بهره‌وری در اقتصاد ایران وجود دارد.

حقوق می‌دهیم که بهره‌وری منفی داشته باشیم

این کارشناس اقتصادی با بیان این‌که من سالیان سال در دستگاه‌های اجرایی بوده‌ام و مشاهده کرده‌ام که چه تلاش ما این است که حقوق و دستمزد پرداخت کنیم و چندین سال است که برای پروژه‌های عمرانی نیز تخصیص نداشتیم، یعنی عملاً پولی نداشتیم که برای پروژه‌های عمرانی تخصیص دهیم و عمدتاً تلاش دستگاه‌های اجرایی این است که حقوق و دستمزد کارمندان را پرداخت کنند؛ آن هم کارمندان دستگاه دولتی که وقتی نظام اداری را تحلیل می‌کنیم، رشد بهره‌وری منفی است.

وی تصریح می‌کند: عملاً به نظام اداری پول می‌دهیم که بهره‌وری شفافیت و شایسته‌سالاری ندارد و ناظر بر حل مسایل کشور نیست.

بحران‌های کشور در حال تشدید شدن است

این اقتصاددان یادآور می‌شود: مدام هزینه‌ها در بودجه اضافه شده است؛ هم هزینه‌های دستگاه‌های

■ **مریم فکری**

یک اقتصاددان می‌گوید: بالا و پایین شدن اعداد بودجه، توفیری برای کشور ندارد، چراکه عملاً تمام تلاش ما این است که بودجه بنذیم که حقوق و دستمزد کارمندان و چندین سال هم است که برای پروژه‌های عمرانی تخصیص نداشتیم. ۱

پس از کش و قوس‌های فراوان و با ۳۲ هزار تاخیر، بالاخره لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ به مجلس رفت؛ بودجه‌ای که قرار بود هم‌راهی برنامه هفتم توسعه باشد و خود داشته باشد، اما در نهایت دولت از مجلس خواست که رنامه ششم توسعه تا تصویب برنامه هفتم تمدید شود.

در همین خصوص وحید شاققی‌شهری، اقتصاددان می‌گوید: مساله اصلی تغییر اعداد بودجه نیست، مساله اصلی این است که ساختار بودجه‌ریزی کشور مثل سال گذشته است و انباشت تجربه و دانش در ۵۰ سال اخیر به ما نشان داده که این نحوه برنامه‌ریزی یک‌ساله و این نحوه بودجه‌ریزی، دردی را از ما دوا نمی‌کند.

وی می‌افزاید: مساله این است که ایرچالش‌ها بودجه‌های سنواتی نیز همان مسیر گذشته روزمره خود را طی می‌کنند و این دو با یکدیگر برخوردی ندارند. یعنی بحران‌ها و مسایل اقتصاد ایران و مسایل محیط‌زیستی ایران هر روز تشدید می‌شود، ولی بودجه‌ها و برنامه‌ریزی‌های سالانه ناظر بر حل این بحران‌ها و مسایل تنظیم نشده است.

این اقتصاددان تصریح می‌کند: از این‌ نظر، این انتقاع و از هم جدا شدن موجب می‌شود که همان مسیر روزمره خود را پیش برویم. شما به من می‌گویید که مایالت را کمی زیاد کردند، می‌خواهند اوراق منتشر کنند، اموال بفروشند، ۹۰ درصد هزینه‌های جاری